

Az állategészségügyi szolgálatok vezető állományának IV. nemzetközi értekezlete

Dr. Bagi János ó. alezredes

Ez évben került sor a Varsói Szerződéshez tartozó tagállamok katona állategészségügyi szolgálatainak IV. tudományos koordinációs értekezletére. Az értekezletet központilag jóváhagyott program szerint a Román Szocialista Köztársaság Nemzetvédelmi Minisztériumának Állategészségügyi Szolgálatja rendezte meg Bukarestben 1973. október 2—4. között.

Az értekezleten képviseltette magát: a Bulgár Népköztársaság, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság, a Magyar Népköztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Román Szocialista Köztársaság és a Szovjetunió katona állategészségügyi szolgálata.

Az értekezlet lefolytatására és a feltételek biztosítására a rendező román fél nagy figyelmet fordított, és mindent megteremtett az értekezlet munkájának sikere érdekében.

Az értekezlet, a front (hadseregek) hadműveleti és hadászati feladataiból kiindulva, hagyományos és tömegpusztító fegyverek alkalmazásának lehetőségét figyelembe véve, az utánszállítások mennyiségi és távolsági arányainak számottevő megnövekedésével számolva, fő témájának a csapatok állatorvosi biztosításának megszervezését jelölte meg, koalíciós hadseregek közös harctevékenységének megvívása során.

Az értekezlet alapvető célja az volt, hogy biztosítsa a Varsói Szerződéshez tartozó tagállamok hadseregeiben és az országvédelemben a személyi állomány egészségvédelmét szolgáló állategészségügyi feladatok végrehajtásának jobb megszervezését, a katona állatorvosok szakmai, szolgálati kapcsolatainak további fejlesztését, az információs lehetőségek bővítését, a tudományos-kutató munka hatékonyabb összehangolását, az együttműködés eredményes fejlesztését.

Ennek érdekében az értekezlet fő feladatának tekintette:

— megtárgyalni, összehangolni és meghatározni a többnemzetiségű front (hds) hadműveleteire a csapatok állategészségügyi biztosítását, a személyi állomány állatorvos-közegészségügyi feladatainak megszervezését tömegpusztító fegyverek alkalmazásának viszonyai között;

— egyeztetni és tovább fejleszteni az állatorvosi feladatok tudományos megalapozott gyakorlati végrehajtását, elsősorban az országhatáron túl folytatandó hadműveletekre, a szövetséges csapatok átvonulása során és a hátszágban;

— bővíteni az állatorvos-szakemberek szakmai ismereteit a tömegpusztító fegyverek hatásának kitett vágásra kerülő élőállatok, az állati eredetű élelmiszerek vizsgálatára, azok fogyaszthatóságának elbírálására, illetve azok felhasználhatóságának biztosítására.

Az értekezlet egyértelműen és ismételten megerősítette, hogy a csapatok állategészségügyi biztosítása az alábbi alapvető állatorvosi feladatokat foglalja magában:

— a személyi állomány harcértékét veszélyeztető fertőző betegségek, az embert és állatot egyaránt megbetegítő fertőzések, járványok megelőzése, terjedésének csökkentése, a járványok, fertőzési gócek felszámolása;

— a tömegpusztító fegyverek hatásának kitett, fertőzött és szennyezett állatokkal és azok termékeivel való érintkezés és felhasználás következtében jelentkező megbetegedések, járványok megelőzése és felszámolása;

— a csapatok ételmezésére szolgáló vágóállatok, a hús és egyéb állati eredetű termékek, élelmiszerek, valamint az állatok részére szükséges takarmány és víz állatorvosi vizsgálata és ellenőrzése;

— a szervezetszerű és zsákmányolt állatok állategészségügyi ellátása, a hadművelleti és a front mögötti területek állatorvosi felügyelete, ellenőrzése.

Az értekezlet azt is alátámasztotta, hogy a tudomány és a technika széles körű intenzív fejlődésének korában, a termeléstől a fogyasztói egységes ellenőrzési vonalat igénylő élelmiszer-gazdálkodásban az állategészségüggyel, az állatorvosok munkájával szemben megnőtt, kiszélesedett a tudományos elméleti és gyakorlati igény. Bővültek a tevékenységi lehetőségek, új szakágazatok alakultak és fejlődnek. Nőtt a szakemberek részére rendelkezésre álló, elméleti és gyakorlati módszerek, műszerek, eszközök és berendezések alkalmazásának, használatának lehetősége. Az állategészségügyi, az állatorvosi tevékenység a folyamatos élelmiszertermelés, és a járványmegelőzés fontos tényezőjévé vált.

Az állatorvosok korábbi szakmai tevékenysége lényegesen megváltozott. Változott az állatorvosok tevékenységének jellege és bővült annak terjedelme. Az állatorvosok munkája sokkal inkább „homocentricus” lett s a tevékenység elsődendő célja az állati eredetű élelmiszerek, a táplálkozás szempontjából nélkülözhetetlen, értékes állati fehérjék termelésének biztosítása, a korszerű járványvédelmi és higiénés intézkedésekkel az állatorvos-közegészségügyi helyzet javítása, az állatról emberre is átterjedő fertőző megbetegedések, járványok megelőzése, a személyi állomány egészségvédelmének segítése.

Ezen általános és szakágazatonként speciálisan és konkrétan jelentkező állategészségügyi problémák a hadseregek hadtápbiztosításában is komoly gondot jelentő állatorvosi feladatokat vetnek fel mind békében, mind háborúban. Ezek megoldására, végrehajtásának megszervezésére, feltételeinek biztosítására célszerű időben felkészülni.

Az így megnövekedett feladatokra csak széles körű együttműködéssel, a feladatok ésszerű megosztásával és helyes koordinálásával, az információs lehetőségek jobb megszervezésével lehet felkészülni. A jó együttműködés hasznosan segíti az eredmények mielőbbi elérését, csökkenti az anyagi és szellemi beruházásokat, az inaktív ráfordításokat, s eredményesebbé teszi a szellemi tőke jobb kihasználását.

Az értekezleten a katonai állategészségügyi feladatokat felölelő témákból több referátum, korreferátum és tájékoztató jellegű tudományos előadás hangzott el. Az előadások az állategészségügy aktuális szervezési, elméleti és gyakorlati kérdéseivel, a tudományos kutatásokban elért eredményekkel és a jövő feladataival foglalkoztak. Az MN részéről az állatorvosi fertőtlenítés a tömegméretű állategészségügyi mentesítésre jelenleg használatos és kipróbálás alatt álló fertőtlenítő anyagokról hangzott el előadás.

Megtekintettük a bukaresti Központi Katonai Kórház Állatorvosi Kísérleti Intézetét és az Állategészségügyi Szolgálat mozgó állategészségügyi laboratóriumát.

Az értekezlet általános megállapításai:

— a tagállamok katonai állategészségügyi szolgálatai a feladatokat felölelő témakörökben az elmúlt években érték el eredményeket. A tudományos-kutató munka eredményeit kölcsönösen felhasználják a háborús állategészségügyi szolgálat feladatainak meghatározásában és az állategészségügyi biztosítás megtervezésében;

— a katonai állategészségügyi szolgálatok szervezetiileg erősödtek, feladataik — melyeknek alapvető célja — a személyi állomány egészség megóvásának elősegítése, az általános járványhelyzet mindenkori javítása, a biológiailag teljes értékű, fertőzésektől, sugár- és vegyszernyomozódésektől, károsodásoktól mentes állati eredetű termékek biztosítása — kibővültek, de ugyanakkor jobban körülhatárolódtak. A csapatok állatorvosi biztosítását a speciális feladatokra megfelelően kiképzett szakállatorvosokkal és az igényeknek, a helyi viszonyoknak megfelelő szervezésű állategészségügyi intézetekkel célszerű megtervezni;

— az értekezlet állást foglalt amellett, hogy az állategészségügyi biztosítás reálisabb és céltudatosabb megszervezése érdekében, az erővel és eszközökkel való takarékosabb gazdálkodás, a hatékonyabb tevékenység, a szorosabb együttműködés biztosítása érdekében továbbra is fokozni kell a tudományos kutatói tevékenység koordinálását. Növelni és segíteni kell a baráti államok hadseregei állategészségügyi szolgálatai között az információs, konzultációs lehetőségeket, s a jövőben nagyobb figyelmet kell fordítani a hadműveletek állategészségügyi biztosításának gyakorlati megvalósítására;

— a tanácskozás megerősítette a katonai állategészségügyi szolgálatok vezető állományának időnkénti találkozásának szükségességét, a tudományos-kutató munkát koordináló értekezletek megtartásának hasznosságát. A tudományos kutatásokban az együttműködés különösen a kis országok részére nélkülözhetetlen, de az ésszerű, jól megalapozott koordinációs tevékenység minden ország hasznára válik. Ez korunk integrációs törekvésének időszakában törvényszerű.

Az értekezlet összehangolta az elkövetkező időszakra az állategészségügyi szolgálatokra háruló közös feladatokat és tervezetet készített az egyes részfeladatok kidolgozására. A feladatok három fő témára oszlanak:

- a) A csapatok állategészségügyi biztosításának megszervezése.
- b) A hús és egyéb állati eredetű élelmiszerek állatorvos szakértői vizsgálata.
- c) Az élőállatok tömegpusztító fegyverek hatása elleni védelmének megszervezése és biztosítása.

E három fő témán belül az egyes tagországok katona állategészségügyi szolgálatai több önálló feladat és sok részfeladat kidolgozása útján tervezik a feladatokra való jobb, hatékonyabb felkészülést elérni.

Az értekezlet hivatalos állásfoglalását és a tudományos-kutató munka koordinálására javasolt feladattervet a nemzeti hadseregek vezérkarai kapják meg.

A katona állategészségügyi szolgálatok vezető állományának időszakos értekezlete, a tudományos-kutató munka koordinálása és eredményeinek meghallgatása, a kapcsolatok megteremtése és továbbfejlesztése, az információs lehetőségek kihasználása és bővítése véleményem szerint igen jó és hasznos. A szerzett tapasztalatok, s a tudományos-kutató munkában eddig elért eredmények a Magyar Néphadseregben is eredménnyel alkalmazhatók, használhatók. A tudományos-kutató munka koordinálásában való részvételünk, a szövetséges hadseregekben elért eredmények felhasználása a Magyar Néphadsereg hadtápbiztosításának érdekében szükséges.

Az értekezlet alapján következtetésként megállapítható, hogy korszerű háborúban, tömegpusztító fegyverek alkalmazásának viszonyai között, a személyi állomány egészségvédelmének, a fertőzés- és károsodásmentes élelmezés biztosításának fontos részeként jelentkező állatorvosi feladatok ellátása, a folyamatos felkészülés, a speciális továbbképzés, jól működő tábori állategészségügyi intézetek szervezése, anyagi és technikai eszközeinek biztosítása, a baráti országokkal való szoros kapcsolat és együttműködés nélkül nem biztosítható. A kialakult társadalmi, politikai és gazdasági viszonyok között, a tudomány és technika fejlődésének jelenlegi fokán a tudományos együttműködés a különböző társadalmi rendszerű országok között is lehetséges, az azonos társadalmi formájú, szövetséges államok között pedig ez törvényszerűen kötelező.